

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Šikanózní žaloby a možnosti právní obrany proti nim

Advokáti se ve své praxi čas od času setkávají se situací, kdy jejich klienti čelí tzv. šikanózní žalobě. V minulosti byl na serveru epravo.cz publikován článek[*] o návrhu jedné z možných efektivních obran – plánovaném institutu složení jistoty za náhradu nákladů řízení. S tím se v době publikování tohoto článku počítá v bodě 168 a následujících věcného záměru nového civilně-procesního kodexu, Civilního řádu soudního.

V citovaném článku byl naznačen samotný pojem šikanózních žalob, který si nicméně zaslouží bližší zamyšlení. Předmětem tohoto článku je tedy analýza pojmu šikanózní žaloba, přehled částých případů, které jistým formám šikanózního jednání nahrávají, a naznačení možných cest obrany. Jakkoliv je s podivem, že současná odborná literatura se tomuto problému příliš nevěnuje, jsme přesvědčeni, že tato forma zneužití práva je přetrvávajícím problémem, a proto se pokusíme navrhnout i další cesty k zamezení vedení šikanózních civilních řízení.

Znaky šikanózních žalob

Podání žaloby je výkonem práva, které je zákonem předvídáno, dovoleno. Šikanózní žaloba má ovšem jiný primární cíl, a to poškodit jiného; není tedy výkonem práva, nýbrž jeho zneužitím. V tomto směru ji tedy lze považovat za jednání, kterým škůdce poškozenému působí škodu *úmyslným* porušením dobrých mravů ve smyslu § 2909 občanského zákoníku (přesněji ve smyslu § 424 občanského zákoníku z roku 1964 – závěry jsou ovšem dle našeho názoru aplikovatelné i na stávající OZ), jak dovodila níže rozebraná judikatura Nejvyššího soudu. Vypůjčme-li si závěry starší doktríny, je možné uvést, že dobrým mravům odporuje takové jednání, jež sice obecně není zakázáno, ale stalo se za takových okolností nebo takovým způsobem, že je tím dotčena sociální soudržnost.^[1] Jinými slovy, dobré mravy určují hranici mezi tím, kdy je výkon práva oprávněný, a tím, kdy dochází ke zneužití práva. Ústavní soud k tomu podotýká, že při aplikaci korektivu dobrých mravů dochází k prozařování norem podústavního práva základními právy a svobodami.^[2]

Při porušení dobrých mravů je škůdce povinen jím způsobenou škodu nahradit. Pokud je však škůdce vykonáváno právo, je to o něco složitější, jak říká občanský zákoník: *„vykonával-li však své právo, je škůdce povinen škodu nahradit, jen sledoval-li jako hlavní účel poškození jiného“* (§ 2909 OZ, věta za středníkem). K závěru o šikanózním charakteru žaloby (resp. o porušení dobrých mravů a odpovědnosti za jejich porušení) je třeba prokázat úmysl žalobce směřující *„hlavně ke způsobení újmy, přičemž jiný cíl nesleduje nebo je tento jiný cíl zanedbatelný. Např. rakouské soudy v posuzování šikany v poslední době upustily od poškození druhého jako jediného cíle jednání. Nyní vycházejí z myšlenky, že o šikanu se jedná i v případě, existuje-li mezi zájmem jednajícího a újmou poškozeného extrémní nepoměr. Postačuje, když cíl poškodit jiného stojí zřejmě v popředí a ostatní cíle jsou v porovnání s ním téměř potlačeny.“*^[3]

Zde je tak třeba zdůraznit, že podání žaloby samo o sobě šikanózním jednáním samozřejmě není. Výkon subjektivního práva v zásadě vylučuje protiprávnost a stejné jednání nemůže být zároveň právním i protiprávním. Jednání, které směřuje k uskutečnění výsledku, jenž je zákonem předpokládán, je dovolené, i když je jeho vedlejším následkem vznik újmy jiného.^[4] Podání žaloby je

tedy obecně jednáním aprobovaným a mnohdy jistě žádoucím.

V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 7. 2016, sp. zn. 25 Cdo 306/2016, je s odkazem na starší rozhodovací praxi Nejvyššího soudu dovozeno, že ustanovení § 2909 OZ nevyžaduje porušení právní povinnosti, zahrnuje případy oprávněného výkonu práva, které záměrně poškozují jiného, nedosahuje intenzity protiprávnosti, ale je v rozporu s dobrými mravy.^[5] Pokud škůdce úmyslně vykonává své právo způsobem poškozujícím jiného a vede k nepřiměřeným důsledkům, jedná se o zneužití tohoto práva. Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2681/2014, pak plyne, že *„specifickým případem zneužití práva je chování šikanózní, které spočívá v tom, že někdo vykoná své právo se záměrem způsobit jinému nepřiměřenou újmu.“* Tzv. šikanózní výkon práva se tedy vyznačuje úmyslem škůdce újmu způsobit. V případě v citovaném rozhodnutí 25 Cdo 306/2016 škůdce *„podal proti poškozenému zcela bezúspěšnou žalobu, založenou na očividně nepravdivých tvrzeních, čehož si byl vzhledem k okolnostem vědom, a je zřejmé, že tím sledoval jiný cíl než hájení svých práv. Způsob, jakým vůči poškozenému bezohledně postupoval, byl způsobilý poškodit zájmy poškozeného a pokud jednal úmyslně, pak znaky jednání proti dobrým mravům ve smyslu § 424 obč. zák. [z roku 1964] byly naplněny“.*

Pojem šikanózní žaloby byl nicméně znám již prvorepublikové judikatuře. Rozhodnutí uveřejněná ve Vážného sbírce pod č. 7215, popř. 8233, uvádějí, že podání žaloby je zneužitím práva tehdy, byla-li žaloba podána patrně za účelem poškodit žalovaného. Nejedná se tak v žádném případě o nic, co by dnes mělo být do právního povědomí vnášeno nově.

K výše uvedenému lze podotknout, že k závěru o šikanózní povaze žaloby lze dospět nejen v případě, kdy je žaloba založena na *„očividně nepravdivých tvrzeních“*. Dle názoru autorů takový závěr může (v závislosti na dalších okolnostech) platit i tehdy, pokud je žalobce sice přesvědčen o pravdivosti svých tvrzení, ale již na počátku sporu si je dobře vědom toho, že je v nepřeklenutelné důkazní nouzi, a např. jím podaná žaloba je nanejvýš prostředkem k přinucení druhé strany jednat o narovnání toliko jako o „ceně za mír“. Stav důkazní nouze je jistě nezáviděníhodný, nicméně je třeba si uvědomit, že k úspěchu v civilním řízení je řádné, určité a pravdivé tvrzení pouze pomyslnou první polovinou z procesních povinností, které žalobce musí splnit. Druhou procesní povinností je unesení důkazního břemene s tím, že tuto povinnost nelze splnit bez předchozího splnění povinnosti tvrzení.^[6] Pokud si je žalobce dobře vědom skutečnosti, že svá tvrzení není schopen prokázat relevantními důkazy (patrně tedy hlavně v případě, je-li žalobce pro účely soudního řízení zastoupen právním odborníkem, který je schopen případ kvalifikovaně posoudit), a řízení navzdory této skutečnosti zahájí, využívaje tohoto řízení či následného mediálního ohlasu například jako vyjednávací taktiky či k prostému způsobení újmy, popřípadě pouze jako obstrukčního nástroje, měl by nést odpovědnost za způsobení újmy takovým šikanózním výkonem práva. V takovémto případě je ale hranice mezi výkonem a zneužitím práva velmi tenká a je třeba pečlivě vážit okolnosti případu a primární zájem žalobce (tj. zdali chce vykonat své právo, anebo poškodit právo jiného).

Závěr o šikanózním charakteru žalob je podle nás namísto rovněž v situacích, kdy žalobce nezahajuje soudní řízení pro ochranu svého, byť domnělého, subjektivního práva, ale pouze pro soudní řízení samo (ať již s jakoukoliv motivací – obstrukční, nátlakovou apod.).^[7] V případně projednávaném pod sp. zn. 30 Cdo 2681/2014 žalobce záměrně přetěžoval justici, aby se pak následně domáhal náhrady újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení. Ačkoli v této kauze Nejvyšší soud konstatoval, že došlo ke zneužití práva na přístup k soudu, současně uzavřel, že *„v demokratickém právním státě však nelze ani takovýmto šikanózním žalobám bránit, neboť existence subjektivního práva, tedy věcná legitimize žalobce má být v řízení zkoumána. Soud je tak povinen se každou žalobou důsledně zabývat, přičemž ani litigózní přístup žalobce jej nezavazuje povinnosti věc rozhodnout v přiměřeném čase.“* (obdobné závěry pak senát 30 Cdo přebírá i v jiných svých rozhodnutích).

Žaloba tedy bude šikanózním výkonem práva především tehdy, pokud bude podána navzdory

upřímnému přesvědčení o možnosti jejího úspěchu, a to proto, že si je žalobce od počátku buď vědom nepravdivosti žalobních tvrzení, nebo zjevného nedostatku důkazů pro svá tvrzení, a žalobu podá primárně v úmyslu poškodit žalovaného. Povaha odpovědnosti takového žalobce (škůdce) pak podle závěrů Nejvyššího soudu „*spočívá v tom, že jednání proti dobrým mravům má vedle morálního odsouzení za následek též občanskoprávní odpovědnost, jsou-li dány její předpoklady.*“[\[8\]](#) Podmínkami pro takovou odpovědnost za škodu jsou tudíž stejně jako u standardního nároku na náhradu škody: (i) podání šikanózní žaloby, (ii) vznik škody, (iii) kauzální nexus mezi prvními dvěma body, a nadto pak samozřejmě (iv) úmysl žalobce (škůdce) takovou škodu způsobit. Úmyslně způsobená škoda pak může spočívat v již výše uvedeném: v negativním mediálním obrazu žalovaného, nákladech na vedení zjevně zbytečného řízení, ušlém zisku žalovaného, který může vzniknout po dobu obstrukcí způsobených vedením šikanózního řízení apod.

Je zjevné, že problematika šikanózních žalob a obrana proti nim nesouvisí se zajištěním jakéhosi pohodlí žalovaného či odstrašením žalobců od vedení soudních řízení. Nesouvisí totiž toliko s kritikou obsahu žalob, jako spíše s ekonomikou a hospodárností řízení a s řádným výkonem žalobního práva, které nelze nikomu upřít. Je nicméně třeba uvést do popředí rovnost stran, ochranu řádného výkonu práva a dodržování povinnosti zákazu zneužití práva ve smyslu § 8 a § 2909 OZ.

Možné prostředky obrany proti šikanózním žalobám

Proti šikanóznímu jednání žalobců a šikanózním žalobám existuje potřeba efektivní obrany, avšak současný právní řád podle našeho názoru neposkytuje takové možnosti v dostatečné míře.

Je pravdou, že s některými z těchto obranných prostředků počítal i zákonodárce, když například zakotvil poplatkovou povinnost za podání návrhu na zahájení řízení (která jistě slouží více účelům, ale právě zabránění frivolních žalob je jedním z nich[\[9\]](#)). Další skutečností bránící podávání šikanózních žalob je hrozba úhrady nákladů řízení, popřípadě tzv. advokátní přímus pro některá z řízení. Účastník řízení by mohl dále v případě, kdy žalobce vezme část žaloby zpět, žádat o tzv. separaci nákladů řízení, tj. o vydání rozhodnutí o úhradě nákladů řízení v rozsahu zastavení řízení v důsledku částečného zpětvzetí žaloby žalobcem.

V oblasti soudních poplatků i úhrady nákladů řízení lze nicméně identifikovat určité nedostatky. **Mezi ta nejsložitější řízení lze řadit některé typy určovacích žalob dle § 80 o.s.ř., popř. řízení o nekalosoutěžních nárocích, osobnostních žalobách apod. Takové spory jsou zpoplatněny minimálně.** Stejně tak hodnota za úkon právní služby dle advokátního tarifu, tj. dle vyhlášky Min. spravedlnosti č. [177/1996](#) Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb („AT“), se pohybuje nanejvýš ve vyšších stovkách korun. Ačkoli bylo již v letech 2020-2021 snahou vlády novelizovat zákon o soudních poplatcích[\[10\]](#) a navýšit některé z poplatků za zahájení řízení, návrh novely neprošel a byl Poslaneckou sněmovnou v lednu 2021 zamítnut s celkem racionálním odůvodněním – zvýšení soudního poplatku mělo být otázkou stokorun, tedy žalobce podávající účelové šikanózní žaloby, kteří se zpravidla pohybují v podnikatelské sféře, by taková úprava od této činnosti nijak neodradila. Naopak méně majetné žalobce by tato úprava odradila od bránění svých práv, jakkoliv by naopak jejich nárok mohl mít meritorně reálnou šanci uspět. Jedinými relevantními důvody připravované novely zákona o soudních poplatcích tak bylo mj. navýšení prostředků státního rozpočtu (čtvrtý bod v čl. 2.1 důvodové zprávy), příp. snížení zatížení soudní soustavy bagatelními spory (str. 15 materiálu).[\[11\]](#)

Podnět k zamyšlení ve vztahu k **problematice soudních poplatků a náhradě nákladů řízení**, pokud jde o šikanózní žaloby, lze spatřovat ve skutečnosti, že v praxi jsou šikanózní řízení vedena specifickým způsobem. Nárok je tak nezřídkou postoupen entitě bez historie a majetku, tato entita „zkusí štěstí“ v řízení o **osvobození od soudních poplatků** s tím, že když se tento pokus vydaří, vede soudní spor takřka zdarma až do jeho pravomocného skončení (vyjma tvrzeného nároku nemá

téměř žádný majetek, může také např. podat návrh na ustanovení advokáta ve smyslu § 30 o.s.ř.). Žalovaný naproti tomu investuje nákladné prostředky za kvalifikovanou právní pomoc. I když je žalovanému po úspěchu v řízení nakonec přiřčen nárok na náhradu nákladů řízení (jakkoliv pouze dle advokátního tarifu), žalobce - ona entita bez majetku a historie - je na nejlepší cestě do insolvence, která bude pro nemajetnost zastavena. Nejvyšší soud tyto praktiky registruje a posuzoval je např. v rozsudku ze dne 1. 9. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3834/2010: „*Jestliže podle skutkových zjištění v době převodu pohledávky žalovaným na společnost, jejímž byl jediným jednatelem a společníkem, bylo zřejmé, že postupník nevykazuje žádnou hospodářskou aktivitu a případné závazky nebude moci plnit, nelze za chybnou označit úvahu odvolacího soudu, že postoupení pohledávky bylo ryze účelové a mělo za cíl vyhnout se hrazení nákladů řízení, a tím způsobit protistraně škodu ve formě ušlého zisku.*“

Další prostředky obrany proti šikanózním žalobám nám napovídá judikatura. Takto dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1352/2014, platí, že šikanózním insolvenčním návrhem může takový navrhovatel spáchat **trestné činy vydírání nebo pomluvy**, v závislosti na relevantních okolnostech. Není přitom důvod se domnívat, že by efekt tohoto rozhodnutí měl být limitován pouze na insolvenční řízení, byť s ohledem na zásadní dopady zahájení insolvenčního řízení to bude častější. Za konkrétních okolností bude možno uzavřít, že podání šikanózní žaloby v civilním řízení může být součástí skutkové podstaty trestných činů vydírání či pomluvy, obzvláště s přihlédnutím k připravované úpravě hromadných žalob. Ostatně samotný insolvenční zákon zakotvuje i další způsoby obrany proti šikanózním návrhům, konkrétně § 128a InsZ umožňuje insolvenčnímu soudu odmítnout zjevně bezdůvodný insolvenční návrh například v případech, kdy jde o opakovaně podaný návrh, nebo pokud „*jeho podáním insolvenční navrhovatel zjevně sleduje zneužití svých práv na úkor dlužníka.*“[\[12\]](#) Insolvenční soud je rovněž oprávněn uložit navrhovateli pokutu za podání takového bezdůvodného návrhu, a to až do výše 500.000 Kč. Ačkoli uvedený příklad nelze řadit mezi obecné šikanózní žaloby, z úmyslu zákonodárce je zřejmý záměr působit preventivně proti případnému zneužití práva navrhovatelem.

Dalším vhodným způsobem eliminace dopadu šikanózních civilních řízení je **důsledná aktivita obecných soudů v oblasti dodržování procesních povinností** účastníky řízení. Účastníky řízení, zejména pak žalobce, stíhá, zjednodušeně řečeno, břemeno tvrzení a břemeno důkazní, a to s tím, že druhé není možné unést bez prvního (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 742/2006). Aktivita ze strany obecných soudů by pak měla spočívat v důsledném trvání na plnění povinností dle § 101 a § 120 o.s.ř., tedy na řádném, určitém a úplném tvrzení všech rozhodných okolností pro rozhodnutí ve věci, a na řádném označení a předložení důkazů těchto tvrzení. S tím se nicméně pojí i provádění **transparentní koncentrace řízení** ve smyslu § 118b o.s.ř., kterou je možné prolamovat cestou dle § 118a o.s.ř. jen tehdy, ukáže-li se během jednání, že účastník nevylicil všechny rozhodné skutečnosti nebo že je uvedl neúplně. Taková výzva nicméně musí z povahy věci být obsahově nová, navázána na nové okolnosti.[\[13\]](#)

I v současné době se lze setkat s odlišným přístupem jednotlivých soudů i soudců, a v důsledném uplatňování těchto pravidel tak lze i nadále vnímat určité rezervy. Právě při důslednější aplikaci koncentrace lze dojít ke zkrácení délky mnohých řízení, a to typicky právě těch, která jsou vedena navzdory nepřesvědčivým či zcela smyšleným tvrzením, popřípadě navzdory důkazní nouzi, a tedy při trvajícím neplnění procesních povinností.

Návrhy dalšího vývoje

Již výše bylo naznačeno, že v oblasti boje proti šikanózním návrhům lze identifikovat prostor, který je ze strany účastníků, soudů či zákonodárce nevyužitý.

Jedním ze zásadních prostředků je důsledné trvání na plnění procesních povinností účastníků, tj.

povinností řádného tvrzení a unesení důkazního břemene. Na konci prvního nařízeného jednání lze usnesením řízení zkoncentrovat např. do 30 dnů od konání tohoto prvního jednání, a tím účastníkům poskytnout možnost doplnění tvrzení a označení potřebných důkazů. Po případném prolomení koncentrace cestou § 118a o.s.ř. a po nesplnění této soudní výzvy je pak třeba trvat na rovnosti zbraní a neposkytovat účastníkům další a další příležitosti, neposkytovat jim fakticky návod k vedení sporu (obzvláště tehdy, jsou-li zastoupeni advokáty, pak přímo v rozporu s § 118a odst. 4 o.s.ř.), a takové řízení rozhodnout v neprospěch účastníka neplnění procesní povinnosti. Tímto účastníkem jistě není vždy jen žalobce, tedy tento postup nenabádá ke zkracování práv žalobců, jako spíše k dodržení zásady procesní ekonomie, rovnosti stran a principu právní jistoty a předvídatelnosti rozhodnutí soudu.

Další cestou je aktivnější posuzování postupu pohledávek na nemajetné subjekty, na podezřelé „prázdné schránky“, jak tuto cestu naznačil již Nejvyšší soud ve výše zmíněném rozsudku ze dne 1. 9. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3834/2010. Popřípadě lze (nejen) v takovém případě dle názoru autorů uvažovat i o nestandardních postupech, jakým může být například uložení předběžného opatření, kterým bude účastníkovi z konkrétních důvodů případně uloženo složit zálohu na částku odpovídající předpokládaným nákladům řízení, nebo alespoň jejich části – jak bylo pojednáno v článku citovaném shora.

Inspirací může rovněž být úprava uvedená v § 128a InsZ, jenž zakotvuje možnou ochranu proti zjevně bezdůvodným a šikanózním insolvenčním návrhům, a působí tak preventivně vůči insolvenčním navrhovatelům. Ačkoli se nejedná o identickou situaci jako v případě šikanózních žalob, i zde je namístě uvažovat nad možným zvýšením standardu ochrany žalovaného, například prostřednictvím hrozby určitou sankcí.

Konečně je otázkou, zda není na místě úvaha o promyšlenější novelizaci advokátního tarifu. Ne snad ani tak ohledně mechanického zvyšování částek, tj. pouhé změně čísel, ale o změně systému počítání tarifních hodnot. Dnes platí, že zatímco spory o úhradu finančních částek mohou být mnohdy velice prosté (úhrada odměny za nezpochybnitelně poskytnuté plnění), velice složitá řízení o určovacích žalobách či nekalé soutěži jsou ohodnocována tarifní hodnotou 10.000 Kč dle § 9 odst. 1 AT, popř. při návrhu na přiznání přiměřeného zadostiučinění v penězích částkou 50.000 Kč dle § 9 odst. 4 AT. Taková tarifní hodnota vede k částce 1.500 Kč, resp. 3.100 Kč bez DPH za úkon právní služby, který nicméně v těchto případech může být velice náročnou operací, kterou nepokryje ani zvýšení odměny dle § 12 odst. 1 AT. Tarifní hodnota v řízení o určení vlastnictví k nemovité věci by přitom mohla být odvozována bez výjimky od hodnoty nemovité věci bez ohledu na to, je-li její hodnota známa či nikoliv^[14] (účastníci by o této otázce mohli mít kvalifikovanou představu, kterou by soud mohl definitivně vyjasnit na počátku sporu), v řízení o nekalosoutěžních nárocích pak dle výše požadovaného zadostiučinění, kde by se pouze změnil postup při výpočtu z § 9 AT na § 8 AT apod.

Závěrem

Šikanózní žaloby jistě nejsou standardním procesním postupem účastníků sporu, nicméně ve společnosti (ani historicky) tento fenomén není zcela neznámý, a ne jeden advokát zabývající se civilními spory se ve své procesní praxi setkal s pocitem, že stojí proti zcela vykonstruované žalobě. Smyslem tohoto článku tak bylo vymezení situací, které lze považovat za zneužití práva, sumarizace hlavních možností obrany proti těmto postupům, a možná i zažehnutí diskuze o dalším vývoji této obrany, aby v konečném důsledku byly respektovány základní zásady civilního práva, jakými jsou rovnost stran, hospodárnost a zákaz zjevného zneužití práva.

JUDr. Lukáš Duffek

Advokát / Partner

Mgr. Petr Zábranský

Advokát / Senior Associate

JUDr. Ondřej Brožek

Advokát / Associate

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

GEMINI Center
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4

Tel.: +420 224 216 212

Fax: +420 224 215 823

e-mail: paha@rowan.legal

[\[*\]](#) Článek „Jistota za náhradu nákladů řízení v ČRS v kontrastu současné úpravy“ k dispozici >>> [zde](#).

[\[1\]](#) ROUČEK F., SEDLÁČEK J. a kol.: Komentář k československému občenskému zákoníku občenskému a občenské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Díl pátý. Praha: V.

Linhart, 1937, str. 706.

K výkladu pojmu dobré mravy se již opakovaně vyjadřoval Ústavní soud, srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 544/2000 nebo náleží Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 1826/11.

[2] Náleží Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2020, sp. zn. II. ÚS 1916/20.

[3] Srov. rozhodnutí rakouského Nejvyššího soudního dvora EvBl 1987/49, citováno v Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1536, k § 2909 obč. zákoníku.

[4] Hulmák M. a kol. Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha 2009, s. 1235, k § 424 SOZ, popř. Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1535, k § 2909 obč. zákoníku.

[5] Ačkoli je samozřejmě otázkou, zda by spíše – striktně vzato – nebylo namíste považovat samotné jednání rozporné s dobrými mravy za porušení právní povinnosti.

[6] Srov. KRÁLÍK, M. in LAVICKÝ, P. Občanský soudní řád, Praktický komentář (§ 1-250l), Wolters Kluwer (ČR), 2016, k § 118a, odst. 6.

Dále např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2008, sp. zn. 29 Odo 742/2006: „Předpokladem důkazní povinnosti je tvrzení skutečností účastníkem (§ 101 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.). Teorie procesního práva v této souvislosti hovoří o břemeni tvrzení. Jestliže účastník nesplní svou povinnost tvrdit skutečnosti rozhodné z hlediska hypotézy právní normy, pak zpravidla ani nemůže splnit důkazní povinnost. Splnění povinnosti důkazní pak nemá bez předchozího splnění povinnosti tvrzení pro věc význam, což platí zejména (nejen však) v případech vedených zásadou projednací.“

[7] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 2. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2681/2014.

[8] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. 25 Cdo 614/2020.

[9] Obdobně viz usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2015, sp. zn. II. ÚS 686/15: „Obecně lze konstatovat, že soudní poplatky představují určitý příspěvek na činnost soudů a zároveň plní i regulační funkci, neboť napomáhají bránit nesmyslnému a šikanóznímu zahajování soudního řízení.“

[10] Usnesení Vlády ČR č. 109 ze dne 17. 2. 2020; materiál stále dostupný zde: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBFWH26LU>.

[11] Důvodová zpráva k vládnímu návrhu novely; viz usnesení Vlády ČR č. 109 ze dne 17. 2. 2020.

[12] § 128a odst. 2 písm. c) ins. zák.

[13] Svoboda K. a kol: Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 424: „Jestliže soud účastníkům později pouze zopakuje poučení, kterého se jim dostalo již do doby koncentrace řízení, nejedná se o dodatečné poučení ve smyslu § 118b odst. 1 in fine, jež by koncentraci suspendovalo. Dodatečné poučení podle § 118a odst. 1 až 3 proráží koncentraci jen ohledně skutečností, jichž se poučení týká, a jen v části, v níž je obsahově nové, např. i tím, že reaguje na důkazní vývoj, který v době původního poučení nebyl soudem předvídan.“

[14] Blíže viz například nálezn Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. I. ÚS 269/16, a závěry o aplikaci § 9 AT, tj. o diskuzi mezi tarifní hodnotou ve výši 10.000 Kč nebo 50.000 Kč.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)